

DECIZIE

15 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte :

Nicolae Gordilă

Judecători :

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

judecînd recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Pavel Guțan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2016, în cauza penală în privința inculpatului

Godoba Vladimir Pintilie, născut la
22.03.1958, originar și domiciliat în or.
Slobodzia, str. Sovetscaia, 36 A;

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.03.2016-29.04.2016;

Instanța de apel: 24.05.2016-27.06.2016;

Instanța de recurs: 02.08.2016-15.11.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 aprilie 2016, Godoba Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 179 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale în folosul statului;

- în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale în folosul statului.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Godoba Vladimir Pintilii sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie 10000 (zece mii) lei, cu eliberarea imediată a inculpatului din sala de judecată.

S-a încasat din contul lui Godoba Vladimir în folosul părții vătămate, Bălănuța Valentina, prejudiciul moral cauzat în sumă de 10000 (zece mii) lei.

2. Pentru a se pronunța cu sentință, instanța de fond a stabilit că inculpatul Godoba Vladimir, la 05 septembrie 2012 aproximativ la orele 12.00, avînd scopul violării de domiciliu, ilegal, prin înșelăciune, prezentîndu-se stăpînei Bălănuța Valentina, angajat al SA „Apă Canal”, sub pretextul verificării contorului de apă, a pătruns în ap. 34 de pe str. Igor Vieru, 3, mun. Chișinău și i-a aplicat Valentinei Bălănuța lovituri cu piciorul și pumnii peste deferite regiuni ale corpului, ei și copilului minor al acesteia, Bălănuța Alexandr.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Godoba Vladimir Pintilie a săvîrșit *violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțămîntul acesteia și cu aplicarea violenței, adică infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal.*

Tot el, Godoba Vladimir, la 05.09.2012, aproximativ la orele 12:00, prezentîndu-se ca angajat al SA „Apă Canal”, sub pretextul verificării contorului de apă, a intrat în ap.34, str. Igor Vieru, 3, mun. Chișinău, unde din intenții huliganice, i-a aplicat mai multe lovituri cu pumni și picioare, peste diferite regiuni ale corpului cet. Bălănuța Valentina, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2448/D din 24.09.2013 echimoză și excoriație pe față, echimoză pe articulația umărului drept, excoriație pe torace pe stînga posterior, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată, iar fiului minor al acesteia, Bălănuța Alexandr, i-a cauzat conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2449/D din 24.09.2013, traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală minoră, hematom subaponeurotic pe cap, echimoze pe gît, care se califică ca vătămări corporale ușoare, acțiuni care au derulat pînă în holul comun al apartamentului cînd fiind intimidat de prezența vecinei, Stela, care a început să strige, a fugit de la fața locului.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Godoba Vladimir a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin.(1) Cod penal și anume: *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor acțiuni care, prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.*

3. Împotriva sentinței apeluri au declarat:

3.1. *procurorul*, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Godoba Vladimir să fie declarat vinovat și condamnat în baza art. 179 alin.(2) Cod penal la 2 ani închisoare și în baza art.287 alin.(3) Cod penal la 4 ani închisoare.

Conform prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, a-i stabili pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat că:

- sentința este una ilegală în ceea ce privește recalificarea acțiunilor inculpatului de la art.287 alin.(3) Cod penal la art.287 alin.(1) Cod penal cât și a blîndeței pedepsei aplicate inculpatului;

- în speță, partea vătămată a declarat în cadrul cercetării judecătorești, că inculpatul cînd se afla peste feciorul ei, încerca să scoată ceva din geanta neagră pe care o avea cu el, a scos din geantă un obiect, care părea a fi sub forma unui stilou, a văzut minerul rotund, s-a gîndit că ar fi un cuțit sau ceva asemănător, dar lama cuțitului nu a văzut-o;

- partea vătămată în ședință de judecată a declarat că nu a văzut lama cuțitului pe care Godoba Vladimir 1-a scos din geantă, Bălănuță Valentina a declarat că este sigură că inculpatul avea în geantă un cuțit, deoarece felul în care a băgat mîna în geantă și ulterior a început să-l scoată, timp în care s-a îndreptat spre copil care a început să strige, vorbea de la sine că intenționează să ducă pînă la capăt intenția sa de răzbunare, care ulterior a fost confirmată de martorul, Triboi Aurel, căruia Godoba Vladimir i-a spus că o să îi taie familia;

- instanța de judecată a apreciat probele la propria latitudine și îi aplică inculpatului o pedeapsă pecuniară fără a ține cont de circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, inculpatul prin înșelăciune a pătruns în apartamentul părții vătămate, pretinzînd că este angajat „Apă-Canal”, avînd intenția determinată de a se răzbuna pe Triboi Vadim, încalcînd nu numai dreptul la viață privată și inviolabilitatea domiciliului victimei, dar a atentat și asupra vieții unui copil, agresîndu-l în privirile mamei acestuia;

- intenția criminală a inculpatului și eschivarea acestuia de la organul de urmărire penală se dovedește și prin aceea că ieșind din apartament, inculpatul și-a schimbat haina ca să nu fie identificat, dar din neatenție din geanta sa în timpul altercației cu partea vătămată, i-a căzut pașaportul cetățeanului Transnistriei. Mai mult ca atît, inculpatul, după comiterea infracțiunii, în aceeași zi, a părăsit hotarele țării, ceea ce a făcut imposibilă stabilirea și ridicarea cuțitului, invocat de partea vătămată;

- instanța la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, de persoana acestuia, atitudinea inculpatului după comiterea infracțiunilor care i se incriminează, faptul nerecunoașterii vinovăției, precum și lipsa unor circumstanțe atenuante, în raport cu prevederile art.7, 75 Cod penal.

3.2 *avocatul Ioana Roibu în interesele părții vătămate Bălănuța Valentina*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care Godoba Vladimir Pintilie să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(2) și art.287 alin.(3) Cod penal. Admiterea acțiunii civile în întregime și încasarea de la Godoba Vladimir Pintilie în folosul părții vătămate, Bălănuța Valentina, a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100 000 (una sută mii) lei.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de fond nu a apreciat în modul cuvenit probele administrate la materialele cauzei, și neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului, Godoba Vladimir de la art.287 alin.(3) Cod penal la art.287 alin.(1) Cod penal, pronunțând astfel o hotărâre nemotivată;

- partea vătămată Bălănuța Valentina atît în cadrul urmăririi penale, cît și în instanța de judecată a declarat că inculpatul a încercat să scoată din geanta sa neagra, pe care o avea pe umăr un obiect cu mîner negru, asemănător unui cuțit pe care l-a îndreptat împotriva fiului său minor Alexandr, văzînd aceasta dînsa s-a speriat foarte tare pentru copilul său și s-a năpustit peste inculpat, sărindu-i în spate;

- faptul că inculpatul nu recunoaște vinovăția sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal și anume că a încercat să aplice un cuțit pe care îl deținea în geanta sa, precum și faptul că cuțitul în cauză nu a fost ridicat de către organul de urmărire penală din motiv că acesta după comiterea infracțiunii a fugit și o perioadă de timp s-a eschivat de organul de urmărire penală, nu pot servi temei pentru excluderea agravantei din învinuirea adusă lui Godoba Vladimir și anume aplicarea sau încercarea aplicării armei sau altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății;

- instanța de judecată a aplicat o pedeapsă prea blîndă inculpatului Godoba Vladimir în raport cu gravitatea infracțiunii săvîrșite;

- consideră că instanța de fond neîntemeiat a respins în parte acțiunea civilă, încasînd doar suma de 10 000 lei, or, caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate părții vătămate, Bălănuța Valentina, precum și fiului minor al acesteia, în urma săvîrșirii infracțiunii de către inculpat nu sunt suficiente pentru solicitarea unei compensări echitabile în raport cu gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și vătămările corporale provocate părții vătămate și copilului său.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2016 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

4.1. Instanța de apel a conchis că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței. Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinându-le din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Godoba Vladimir în baza dispozițiilor art. 179 alin. (2) și art. 287 alin. (1) Cod și anume "violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și cu aplicarea violenței" și „ huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor acțiuni care, prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită."

Deși, Godoba Vladimir vina nu și-a recunoscut-o, instanța de apel a considerat că aceasta s-a confirmat prin: *declarațiile părții vătămate Bălănuța Valentina, a martorilor Martîniuc Stela, Zatic Luminița, Triboi Aurel, Godoba Igor și materialele cauzei inclusiv:*

-procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.09.2012, prin care s-a efectuat cercetarea apartamentului nr. 34 din str. Igor Vieru, 3, mun. Chișinău, ce-i aparține cet. Bălănuța Valentina și care este amplasat la etajul nouă. Intrarea în apartament se efectuează prin intermediul a două uși. Prima ușă din metal se deschide în exterior cu intrare într-un hol din care se desprind două apartamente. 34 și 33. Atît ușa de la intrarea în hol, cît și ușa din apartamentul nr. 34 nu au fost forțate, nefiind careva urme în acest sens. Apartamentul este format din două odăi. Intrarea în apartament se face inițial în antreu, apoi în celelalte odăi, apoi printr-un hol de vre-o patru metri duce intrarea în bucătărie. Bunurile în casă snt aranjate la locul lor. Jos la prima ușă de intrare se observă se observă un act de identitate „ElacnopT" de culoare roșie pe numele lui Godoba Vladimir, seria I-IIP Nr. 013960 și un permis cu datele de identitate a cet. Godoba Vladimir cu poză întocmit în limba portugheză. în holul apartamentului se observă pe podea o agrafă mecanism din plastic pentru prins părul de culoare galbenă rupt în două, deteriorat. în veceul apartamentului se observă un telefon mobil de model „Samsung" SGH-H610 cu IMEI - 352887022943231 de culoare neagră combinat cu albastru închis, deconectat în stare exterioară bună cu acumulator de model „Samsung" în care se afla cartele sim "MEGAFON" cu seria 89701026697558044. Suprafețele posibile au fost prelucrate cu praf dactiloscopic, însă nu au fost ridicate careva urme (vol. I, f.d.7);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 07.09.2012 prezentat părții vătămate, Bălănuța Valentina, spre recunoaștere, din care rezultă că a fost recunoscut Godoba Vladimir, fiind în poza nr. 2 (vol. I, f.d.26);

- *procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei de către martorul, Martîniuc Stela (f.d.41);*

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 2449/D din 24.09.2012, conform căruia vătămările cauzate minorului. Triboi Alexandr, a.n. 2006, constau în traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală minoră, hematom subaponeurotic pe cap, echimoze pe gît, care puteau fi provocate de la nu mai puțin de 3 lovituri, se califică ca vătămări corporale ușoare (vol. I, f.d.30-31);*

- *raportul de expertiză medico-legală nr. 2448/D din 24.09.2012, conform căruia vătămările cauzate părții vătămate, Bălănuța Valentina, constau în echimoze și excoriații pe față, echimoză pe articulația umărului drept, excoriație pe torace pe stînga posterior, care puteau fi provocate de la nu mai puțin de 6 lovituri, se califică ca vătămări corporale neînsemnate (vol. I, f.d.35-36);*

- *procesul-verbal de confruntare dintre partea-vătămată Bălănuța Valentina și învinuitul Godoba Vladimir, din care rezultă că inculpatul a intrat în apartamentul părții vătămate, i-a cauzat acesteia și copilului ei violențe fizice, ce s-au soldat cu vătămări corporale ușoare și neînsemnate, de asemenea că partea vătămată ar fi văzut un obiect în mîină la inculpat, și a crezut că este un cuțit, dar lama obiectului nu a văzut (vol. I, f.d.150-153);*

- *procesul-verbal de confruntare dintre martorul Triboi Aurel și învinuitul Godoba Vladimir, din care rezultă că inculpatul pretinde că Triboi Aurel îi datorează bani, iar Triboi Alexandru susține că nu-i datorează nimic, el doar i-a făcut cunoștință cu Cupcea Grigore, care urma să-i vîndă terenuri, precum și că a fost amenințat telefonic de către Godoba Vladimir, precum că îi va omorî familia (vol. I, f.d.154-156);*

- *ordonanța de recunoaștere și anexare la cauza penală a corpurilor delictate - pașaportul cu nr. 013 9601 eliberat pe numele Godoba Vladimir Panteleevici, telefon mobil de model „Samsung” SGH-H610 cu IMEI -352887022943231 de culoare neagră combinat cu albastru închis și certificat cu înscrisuri în limbă străină eliberat pe numele lui Godoba Vladimir, care au fost ridicate de la fața locului (vol. I, f.d.50).*

Instanța de apel, în altă ordine de idei, a menționat elementele constitutive ale infracțiunii art. 287 alin.(1) Cod penal și anume:

1. *obiectul juridic* principal îl constituie relațiile sociale cu privire la ordinea publică apărute împotriva infracțiunii de huliganism iar obiectul juridic secundar îl formează relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea sau libertatea psihică(morală) a persoanei.

Astfel, prin acțiunile inculpatului, Godoba Viadimir Pintilie, s-au periclitat în principal - relațiile sociale cu privire la ordinea publică și integritatea corporală;

2. *latura obiectivă* a infracțiunii cunoaște patru modalități și anume:

- acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor;
- acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică. însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor;
- acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice;
- acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

În speță fapta prejudiciabilă s-a manifestat prin încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și prin acțiuni care se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

S-a consemnat că, prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

3. *latura subiectivă* a infracțiunii ce se exprimă prin intenție directă ori făptuitorul și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale și a dorit să încalce grosolan ordinea publică și să aplice violența asupra părții vătămate, Bălănuța Valentina. Motivul acestei infracțiuni sunt motive huliganice. În această ipoteză, anume izbucnirea emoționată a inculpatului dat fiind existența unor presupuse datorii a soțului părții vătămate a dus la comiterea faptei prejudiciabile.

Instanța de apel a atestat corectitudinea reîncadrării acțiunilor inculpatului Godoba Vladimir de la prevederile alin.(3) art.287 Cod penal la prevederile alin.(1) art.287 Cod penal și ca neîntemeiate alegațiile avocatului Ioana Roibu în interesele părții vătămate Bălănuța Valentina, precum că instanța în mod incorect a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin.(1) Cod penal. Or, însăși aceștia în cadrul cererilor de apel susțin că partea vătămată a văzut cum inculpatul a scos din geantă un obiect în forma unui stilou. Mai mult, partea acuzării în virtutea sarcinii probării căreia i se incubă nu a prezentat careva probe care ar confirma săvârșirea faptei prejudiciabile cu aplicarea cuțitului.

Referitor la învinuirea adusă inculpatului Godoba Vladimir în baza art. 179 alin.(2) Cod penal, instanța de apel a menționat că nici unul din apelanți nu a adus critici asupra condamnării inculpatului în baza acestei componente de infracțiune.

În speță, *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal îl reprezintă relațiile sociale referitoare la inviolabilitatea domiciliului garantată de Constituția Republicii Moldova. Prin noțiunea de domiciliu se înțelege locul în care persoana își are locuința stabilă. Conform art. 30 alin. (1) Cod civil

domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are locuința statornică sau principală. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atîta timp cît nu și-a stabilit un altul.

Latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin două modalități: prin pătrundere sau prin rămînere ilegală în domiciliul sau reședința persoanei.

Astfel, în cadrul cercetării judecătorești s-a probat faptul că inculpatul, Godoba Vladimir, la 05 septembrie 2012 aproximativ la orele 12:00, avînd scopul violării de domiciliu, ilegal, prin înșelăciune, prezentîndu-se stăpînei Bălănuța Valentina, că este angajat al SA „Apă Canal”, sub pretextul verificării contorului de apă, a pătruns în ap. 34 de pe str. Igor Vieru, 3, mun. Chișinău, și i-a aplicat Valentinei Bălănuța lovituri cu piciorul și pumnii peste deferite regiuni ale corpului ei și copilului minor al acesteia Bălănuța Alexandr.

Mai mult, însăși inculpatul a declarat că a intrat în apartamentul părții vătămate împingînd-o într-o parte, ce confirmă cert intrarea ilegală în apartamentul ultimei, adică violarea domiciliului părții vătămate.

Latura subiectivă a infracțiunii se exprimă prin intenție directă ori inculpatul conștientizînd caracterul ilegal al pătrunderii în domiciliul victimei, fără consimțămîntul acesteia, încalcîndu-i dreptul la inviolabilitatea domiciliului, a dorit să încalce să încalce dreptul la inviolabilitatea domiciliului părții vătămate și să aplice violența asupra acesteia și fiului ei Triboi Alexandr.

Varianta agravantă a violării de domiciliu prevăzută la alin.(2) art. 179 Cod penal presupune săvîrșirea acestei infracțiuni cu aplicarea violenței sau cu amenințarea ei, astfel prima instanță în mod just a stabilit că agravanta infracțiunii date se exprimă prin aplicarea violenței asupra victimelor Valentina Bălănuță și feciorului ei Triboi Alexandr.

Faptul aplicării violenței asupra victimelor se confirmă prin declarațiile inculpatului, care a recunoscut că cînd partea vătămată i-a deschis ușa a împins-o într-o parte și a intrat în apartamentul acesteia, vîzînd că soțul ei nu este, fiind enervat i-a aplicat o lovitură cu cotul în regiunea abdomenului părții vătămate, Bălănuța Valentina, ceia ce s-a confirmat și prin declarațiile părții vătămate, cît și martorilor, Triboi Aurel și Martîniuc Stela.

Instanța de apel a reținut că, deși inculpatul nu a recunoscut aplicarea violenței asupra copilului minor, Triboi Alexandr, acest fapt s-a confirmat prin raportul de expertiză medico-legală m. 2449/D din 24.09.2012, declarațiile părții vătămate, declarațiile martorilor Martîniuc Stela, Triboi Aurel. În plus, însăși inculpatul a recunoscut, în cadrul cercetării judecătorești, că copilul minor era în coridor, l-a apucat și l-a aruncat într-o parte, astfel se confirmă faptul aplicării violenței asupra minorului, Triboi Alexandr, care a căzut fără cunoștință, fapt ce se confirmă și prin raportul de expertiză medico-legală.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorului Martîniuc Stela referitoare la faptul că inculpatul a călcat-o pe cap pe partea vătămată, or, acestea vin în contradicție cu raportul de expertiză medico-legală nr. 2448/D din 24.09.2012 din care rezultă că părții vătămate i s-au cauzat vătămări corporale neînsemnate și nici partea vătămată Bălănuța Valentina nu a invocat producerea unor asemenea lovituri. Ca urmare instanța a respins alegațiile apelanților în sensul enunțat.

De asemenea, Colegiul a respins criticile avocatului inculpatului Godoba Vladimir asupra calificării acțiunilor inculpatului în baza art. 179 alin.(2) Cod penal, deoarece sentința nu a fost contestată de inculpat sau de avocatul acestuia, fiind înregistrate cereri de apel asupra actului de dispoziție a primei instanțe doar de procuror și avocatul părții vătămate.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului Godoba Vladimir pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin.(2) și art. 287 alin.(1) Cod penal instanța de apel a conchis că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

De asemenea, instanța de apel a considerat justă încasarea de către instanța de fond a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei în beneficiul părții vătămate Bălănuța Valentina din contul inculpatului Godoba Vladimir.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral s-a ținut cont de gradul de vinovăție a inculpatului, de statutul și mediul social din care persoana vătămată face parte, modul în care influențează prejudiciul moral suferit, de suferințele fizice și psihice ale părții vătămate și a copilului acesteia, de faptul că partea vătămată nu a demonstrat că are un statut social care i-a lezat autoritatea sa profesională sau de alt gen, în vederea asigurării unui echilibru între suferințele avute ca urmare a infracțiunii săvârșite de inculpat și satisfacția echitabilă a părții vătămate. La acest capitol s-a remarcat și declarațiile martorului, Zatic Luminița care a comunicat că, Bălănuța Valentina după incident era în stare normală, se ținea, tremura, retrăind pentru băiat, era agitată, dar normală.

Reieșind din circumstanțele indicate, instanța de apel a considerat nefondate alegațiile expuse de avocatul Ioana Roibu în interesele părții vătămate Bălănuța Valentina în cererea de apel asupra soluției luate de prima instanță în ceea ce privește acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Bălănuța Valentina.

5. Recurs ordinar împotriva deciziei declară procurorul, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală solicitînd

casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel examinând apelul acuzatorului de stal nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția lui Godoba Vladimir de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal menținând sentința instanței de fond de reîncadrare a acțiunilor acestuia în baza art. 287 alin.1) Cod penal, din motiv că nu s-a demonstrat vinovăția infracțiunii de huliganism cu încercarea aplicării cuțitului. Totodată, eronat și în mod general a concluzionat, că pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 179 alin.(2) Cod penal este una echitabilă;

- instanța de apel la examinarea cauzei a ignorat poziția procurorului și a avocatului în interesele părții vătămate, privind imposibilitatea examinării cauzei în lipsa părții vătămate. Or, motivele invocate în apelurile declarate impuneau examinarea cauzei cu participarea obligatorie a părții vătămate, inclusiv și sub aspectul încercării aplicării sau nu de către inculpat în momentul comiterii infracțiunilor incriminate acestuia a cuțitului. Astfel, instanța de apel a decis examinarea cauzei în lipsa părții vătămate, concluzionând că această parte în proces a fost citată legal, și nu se află pe teritoriul Republicii Moldova, fără a acorda posibilitate procurorului de a asigura aducerea silită a lui Bălănuța Valentina în fața instanței de apel și în lipsa cărorva motive justificative referitoare la absența acestei părți vătămate în Republica Moldova. Acest fapt ulterior fiind verificat nu s-a confirmat, dar dimpotrivă s-a constatat prezența lui Bălănuța Valentina în Republica Moldova la data examinării acestei cauze penale de către instanța de apel.

6. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărîrilor atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărîrii atacate, cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial sau total, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărîri ilegale.

În corespundere cu art. 448 Cod de procedură penală instanța de recurs, *judecând recursul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Potrivit cerințelor nominalizate, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, astfel decizia urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, din următoarele considerente:

În speță, Colegiul reține că la examinarea cauzei instanța de apel nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 24, 26, 27, 99-101 Cod procedură penală, nu a cercetat sub toate aspectele probele prezentate în fața instanței, nu le-a verificat minuțios prin prisma pertinentei, concludentei, iar în ansamblul, din punct de vedere al coroborării lor, nu a apreciat fiecare probă separat adusă de acuzare și nu s-a expus în mod convingător de ce respinge aceste probe.

În conformitate cu prevederile art.389 alin.(1) Cod de procedură penală sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Vinovăția persoanei trebuie să fie stabilită prin cumulul de probe, prezentate de părți și cercetate fiecare în parte în cadrul judecării cauzei într-un proces contradictoriu.

Principiul contradictorialității în procesul penal presupune că părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea poziției lor. Activitatea judecătii în realizarea principiului contradictorialității constă în acțiunile procesuale întreprinse de completul de judecată în faza respectivă a procesului pentru asigurarea cercetării sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei și pronunțarea unei hotărâri echitabile.

Pentru instanța de apel, realizarea principiului contradictorialității, reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, constă în verificarea legalității și temeiniciei hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate, cercetarea suplimentară a probelor administrate de instanța de fond, pronunțarea asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.93 Cod de procedură penală, *probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul Cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.*

Potrivit alin.(2) al acestei norme, *ca probe sunt considerate declarațiile bănuțului, învinuțului, inculpatului, ale părții vătămăte și a martorilor, rapoartele de expertiză, corpurile delictive, obținute în conformitate cu prevederile legii.*

Art. 96 Cod de procedură penală stipulează care circumstanțe urmează să fie stabilite în procesul penal.

Astfel, Colegiul reține că procurorul în apelul declarat, cât și avocatul părții vătămăte prin apelul declarat în interesele ultimei, își manifestă dezacordul încadrării acțiunilor inculpatului în baza art.287 alin.(1) Cod penal, pledând pentru încadrarea acestora în baza art.287 alin. (3) Cod penal, bazându-și învinuirea pe declarațiile părții vătămăte Balanuța Valentina. Totodată, eronată, în viziunea apelanților, fiind și pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 179 alin.(2) Cod penal.

Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată (f.d.81, v.2), procurorul a insistat la participarea obligatorie a părții vătămăte și audierii ultimei în cadrul examinării cauzei în instanța de apel pentru concretizarea încercării aplicării sau nu de către inculpat în momentul comiterii infracțiunii prevăzute de art.287 Cod penal a cuțitului, iar instanța de apel a decis examinarea cauzei în lipsa părții vătămăte motivând că a fost legal citată și nu este pe teritoriul RM, neacordând posibilitatea

procurorului de a asigura aducerea silită sau o confirmare că aceasta nu se află pe teritoriul țării.

Totodată, Colegiul amintește că conform art.414 alin (3) și (4) Cod de procedură penală *în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.* Prin urmare, instanța de apel a ignorat în totalitate și prevederile articolului menționat supra.

Or, Colegiul verificând explicațiile părții vătămate Balanuța Valentina (f.d.13, V.1), procesul verbal de audiere a acesteia în cadrul UP (f.d.138,V.1), procesul verbal de confruntare dintre inculpat și partea vătămată (f.d.153, V.) și declarațiile părții vătămate date în cadrul instanței de fond (f.d.23-25, V.2), constată că într-adevăr nu este clar a văzut aceasta lama cuțitului, cuțitul în întregime, mânerul cuțitului sau un stilou și în general dacă a fost sau nu aplicat cuțitul de către inculpat la comiterea infracțiunii.

În asemenea împrejurări, Colegiul constată că a fost îngrădit dreptul procurorului acordate prin prisma art.24 Cod de procedură penală de a prezenta probe în instanța de apel, iar părții vătămate la un proces echitabil, deoarece ultima nu și-a expus poziția asupra apelului declarat în interesele sale de către avocatul angajat și asupra circumstanțelor comiterii infracțiunilor comise de către inculpat.

Principiul contradictorialității este o realizare esențială a procesului penal, o condiție iminentă pentru soluționarea unei cauze penale în cel mai just mod. Principiul contradictorialității creează condiții de ordin procesual și organizațional maxim favorabile pentru examinarea completă și sub toate aspectele a cauzei și, ca efect, pentru emiterea unei hotărâri judecătorești adecvate. Acest principiu este unul general în procesul penal și, în mod normal, ar trebui să se aplice în tot cursul procesului. Egalitatea în drepturi a părților trebuie să se manifeste prin înzestrarea părților cu posibilități egale pentru asigurarea propriei poziții procesuale, egalitatea în drepturi nu trebuie înțeleasă ca o egalitate declarativă, ci una funcțională.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală).

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent și prevăzute de art.

427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor ultimului, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, iar în caz că va fi stabilită vinovăția inculpatului în cele incriminate, să-i aplice o pedeapsă cu respectarea prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Pavel Guțan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2016, în cauza penală în privința lui Godoba Vladimir și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 13 decembrie 2016.

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

